

16.4.2026

EOAK/6587/2025

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Susanna Lindroos-Hovinheimo

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Jyri Vesanto

OIKAISUVAATIMUKSEN KÄSITTELYAIKA JA VEROHALLINNON PÄÄTÖKSEN MUUTOKSENHAKUOHJE

1 KANTELU

Kantelija arvosteli rahaston oikaisuvaatimuksen käsittelyaikaa Verohallinnossa ja Verohallinnon 26.10.2022 antamassa päätöksessä ollutta muutoksenhakuohjetta. Kantelijan mukaan Verohallinnon päätöksessä oli virheellinen valitusosoitus, jonka mukaan muutosta haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta, minkä vuoksi hallinto-oikeus joutui poistamaan virheellisen osoituksen ja siirtämään asian verotuksen oikaisulautakunnalle. Kantelija katsoi, että tämä Verohallinnon virhe johti tarpeettomaan oikeudenkäyntiprosessiin hallinto-oikeudessa. Kantelijan mukaan hallinto-oikeus käsitteli rahaston Verohallinnon päätöksestä 2.12.2022 tekemää valitusta yli vuoden. Hallinto-oikeuden tehtyä siirtopäätöksen 20.12.2023 ei asiaan oltu edelleenkään saatu päätöstä 17.10.2025 mennessä. Kantelija katsoi, että tämä osoittaa poikkeuksellisen pitkää käsittelyä eikä vastaa hallinnollisen menettelyn tehokkuus- ja nopeusvaatimuksia.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta hankittiin Verohallinnon lausunto ja sen Verotusyksikön selvitys.

2.1 Verotusyksikön selvitys

2.1.1 Verotusyksikön menettely

Verotusyksikön selvityksen mukaan Verohallinto liitti rahastolle 26.10.2022 antamaansa päätökseen valitusosoituksen, jossa ohjattiin toimittamaan valitus hallinto-oikeuteen viimeistään 5.12.2022. Hallinto-oikeus antoi rahaston valitukseen 20.12.2023 päätöksen, jossa se poisti valitusosoituksen virheellisenä ja siirsi valituksen käsiteltäväksi oikaisuvaatimuksena verotuksen oikaisulautakunnassa.

Hallinto-oikeudesta Verohallinnolle palautunut tapaus kirjattiin selvityksen mukaan Verohallinnossa 21.12.2023 virheellisesti uudeksi verovapaushakemukseksi. Oikea menettely olisi ollut kirjata asiasta muutoksenhakutapaus. Virheellisesti uudeksi hakemukseksi kirjattu tapaus poistettiin 14.11.2025 ja tapauksesta luotiin uusi muutoksenhakutapaus oikaisulautakunnalle käsittelyyn ohjaamista varten.

2.1.2 Muutoksenhakuohje

Selvityksessä todetaan, että koska rahaston hakemuksessa ei ole kyse verotusmenettelystä annetun lain 1 §:n 2 momentin mukaisista Suomessa maksettavista veroista, vaan toisen Pohjoismaan verotuksesta, muutoksenhakuun sovelletaan Verohallinnon kannan mukaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 8 §:ää, jolloin ensimmäinen muutoksenhakuaste on hallinto-oikeus. Mainitussa rahaston asiassa hallinto-oikeus on kuitenkin katsonut ensimmäisen muutoksenhakuasteen olevan oikaisulautakunta. Näin ollen tässä yksittäisessä tapauksessa valitusosoitus on ollut virheellinen.

2.1.3 Käsittelyaika

Selvityksen mukaan käsittelyaikaan on vaikuttanut hallinto-oikeudesta palautuneen tapauksen virheellinen kirjaus, joka aiheutti epäselvän käsityksen tapauksen etenemisen oikeasta tilanteesta. Käsittelyaikaan pidentävästi vaikuttivat myös menettelylliset epäselvyydet. Hakemuksen muutoksenhaun käsittely viivästyi Verotusyksikössä aiheettomasti ja tässä on tapahtunut hyvän hallinnon periaatteiden vastainen menettelyvirhe. Verotusyksikkö pahoittelee viivästyistä asian käsittelyssä.

Verotusyksikkö ottaa verovapaushakemusten etenemisen seurannan jatkossa entistä tiiviimmin osaksi säännöllistä tilanneseurantaa, jotta vastaavilta tilanteilta vältytään.

2.2 Verohallinnon lausunto

Verohallinnon lausunnon mukaan verotuksen oikaisulautakunta on tehnyt asiassa päätöksen 10.12.2025.

Verohallinto pahoittelee pitkää käsittelyaikaa, virheellistä valitusosoitusta sekä niistä aiheutunutta haittaa ja vaivaa.

3 RATKAISU

3.1 Oikeusohjeita

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Hallintolain 7 §:n 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita.

Hallintolain 23 §:n 1 momentin mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Verotusmenettelystä annetun lain 1 §:ssä säädetään lain soveltamisalasta. Pykälän 1 momentin mukaan tässä laissa säädetään verotusmenettelystä ja muutoksenhausta verotukseen. Pykälän 2 momentissa säädetään tarkemmin, mihin veroihin ja maksuihin lakia sovelletaan.

Verotusmenettelystä annetun lain 63 §:n 1 momentin mukaan muutosta haetaan verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Pykälän 3 momentin mukaan oikaisuvaatimus on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 8 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen päätöksestä valitetaan hallinto-oikeuteen.

3.2 Asian arviointi

Asiassa saadun selvityksen mukaan Verohallinnolla ja hallinto-oikeudella on ollut eri käsitykset siitä, mikä on ensimmäinen muutoksenhakuaste Verohallinnon antamaa päätöstä koskevassa asiassa. Tämä on osaltaan aiheuttanut viivästystä asian käsittelyssä, koska rahasto on Verohallinnon päätöksessä olleessa valitusosoituksessa ohjeistetun mukaisesti valittanut asiassa hallinto-oikeudelle, joka on oman käsittelynsä jälkeen päätöksellään taas siirtänyt asian Verohallinnolle oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi. Tässä yhteydessä asian käsittelyssä on tapahtunut Verohallinnossa virhe, kun asia on kirjattu uudeksi verovapaushakemukseksi muutoksenhakutapaukseksi kirjaamisen sijaan. Tämä virhe on myös osaltaan viivästyttänyt asian käsittelyä.

Asian asianmukaiseen käsittelyyn kuuluu osana huolellisuusvelvollisuus, joka edellyttää asian käsittelyltä sellaista huolellisuutta, että siinä voidaan välttyä virheiltä. Rahaston muutoksenhakuasian käsittely Verohallinnossa ei käsitykseni mukaan kaikilta osin täyttänyt tätä vaatimusta.

Rahaston muutoksenhakuasian käsittely kesti lopulta kaikkiaan yli kolme vuotta ja asian käsittely oikaisuvaatimuksena Verohallinnossa hallinto-oikeudesta siirron jälkeen lähes kaksi vuotta.

Hyvään hallintoon kuuluu, että asia käsitellään sen laatu ja muut siihen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa. Totean, että tässä tapauksessa rahaston muutoksenhakuasiaa ei käsitelty lain ja hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla ilman aiheetonta viivytystä.

Myös Verohallinto on todennut asian käsittelyn viivästyneen aiheettomasti ja asian käsittelyssä tapahtuneen hyvän hallinnon vastainen menettelyvirhe. Verohallinto on lisäksi pahoitellut pitkää käsittelyaikaa ja virheellistä valitusosoitusta sekä ilmoittanut ottavansa verovapaushakemusten etenemisen seurannan jatkossa entistä tiiviimmin osaksi säännöllistä tilanneseurainta, jotta vastaavilta tilanteilta vältyttäisiin. Olen ottanut tämän korjaavan toimenpiteen ja esitetyt pahoittelut huomioon arvioidessani, mihin toimenpiteisiin asiassa on aihetta.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.2 esittämäni käsitykset Verohallinnon menettelyn lain ja hyvän hallinnon vastaisuudesta sen tietoon ja kiinnitän Verohallinnon huomiota asioiden viivytyksettömään ja asianmukaiseen käsittelyyn.

Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni Verohallinnolle.